

NÉPOLVASÓTÁR

SZÉPIRODALMI

ÉS

tudományterjesztő

HETILAP.

Felelős szerkesztő:

MEZŐFI VILMOS.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, VII., Garay-utca 32. sz.

a hová a megrendelések intézendők.

Tartalom:

Igazmondás. (Csizmadia Sándor.) — A sérthetetlen tulajdon. — Az éhség. — Két népbarát. (Képünlköz. Mezőfi Vilmos.) — Lemondás. (Szaboleska Mihály.) — Vastag Vilmos. Folyt. — Nemzetgazdasági igazságok. — Ősz. (Mikolth.) — Humor. — A hong-kongi parlamentre. (Palágyi Lajos.) — Világkrónika. — Szerkesztői üzenetek. — Verstalány.

Egyes szám ára 10 krajczár.

Előfizetési ára negyedévre 1.20 kr., félévre 2.40 kr.

Megjelenik minden vasárnap.

Negyedévi és félévi előfizetőinket, a kiknek előfizetése a jelen számmal lejár, előfizetésük sürgős megújítására kérjük.

*

A gyűjtőiv tulajdonosokat, akik iverket kihordoinknak eddig át nem adták: arra kérjük, hogy a gyűjtés eredményét velünk tudatni sziveskedjenek. Ha csak egy név van a gyűjtőiven, akkor is küldjük meg a szerkesztőségnek.

*

A „Világfelforgatók“ és „Uj Világ“ czimü regényekhez diszes, aranyozott bekötési táblák a kiadóhivatalban kaphatók. Egynek ára 25 kr. Vidéken 30 kr. A pénzt előre bélyegekben is be lehet küldeni. Azok, a kik csak az „Uj Világ“ regényt birják, de a „Világfelforgatók“ regényt is kívánják beköthetés czéljából: a „Világfelforgatók“ teljes regényt 80 krajczárért beköthetetlenül megkaphatják a kiadóhivatalban.

A bekötést eszközli példányonként tiz krajczárért Budapestén Aigner János könyvkötő-mester, VIII. ker., Conti-utca 22. sz. A szerkesztőség a bekötés közvetítését el nem vállalja és a kötésért felelősséget nem vállal. Mindenki egyenesen a könyvkötőhöz forduljon.

*

Az uj esztendőre kiosztásra kerülő négy színben nyomott gyönyörü szabadságkép bekeretezéséről annyiban gondoskodni fogunk, hogy egy vállalkozóval megállapodásra jutunk, aki a keretezést minden egyes előfizetőnek költségén olcsón elvégezza. A jutalomkép ára keret nélkül Budapestén 20 kr., vidéken 25 kr. A képek erős tokban lesznek szétküldve, hogy kár ne essék bennük.

*

Uj előfizetőink is megkapják ujesztendőre a jutalomképet, ugyszintén Bebel Agostonnak világhirü művét „A nő a multban, jelenben és a jövőben,“ Budapestén 25 és vidéken 35 kr. ráfizetés mellett.

*

A „Titkos Bünök“ czimü regényünk megelőző füzetei kaphatók, azokra tehát uj megrendelőket szivesen fogadunk. Kérjük lapunk barátait, hogy kövessenek el mindent a „Népolvasótár“ terjesztése érdekében. Eddig is bebizonyítottuk, hogy ígéletünk nem volt üres szó, hogy minél több olvasónk akad, annál tartalmasabb és csinosabb lesz a „Népolvasótár“. A jövőben sem szününk meg ez irányban haladni.

*

Minden népbarátnak, de különösen a munkásembereknek erkölcsi kötelességük terjeszteni a „Népolvasótár“-t, a mely kiszoritja a szivet, lelket mérgező rémregény, ponyvairodalmat.

30. s.

Szerkesztőség

Magyar
Hü gy
A bold
A jét,
Mért

Ha jön
Hönn
Mint
Felm
Hajlék

már é
gátást

fent t
mároz

mogy

tekint

lunk r

NÉPOLVASÓTÁR

30. szám.

Budapest, 1897. november 21.

I. évfolyam

Szerkeszti és kiadja MEZŐFI VILMOS.

⊗ Szerkesztőség és kiadóhivatal Garai-utca 32.

Igazmondás.*)

Magyarország édes hazám,
 Kéi gyermeked vagyok én;
 A boldogság itt nem álom,
 A jót, szépet feltalálom,
 Mért ne szeretnék én.

Szomrom üres, tárczám beteg
 Mit busulnék én azért,
 Engem nem bánt a lét gondja
 Gondoskodik a népkönyha
 Csekélyke öt garasér'.

Ha jön az éj, vagy zord idő,
 Könnyen vagyok én vele,
 Mint tegnap, úgy máma megint
 Felém hírogatólag int
 Hajléktalanok helye.

Anyám beteg, haza mennék,
 Csak egy szó s megszűnt a baj;
 Tolenczkócsi jó sebesen
 És elszállit díjmentesen
 Szeretefoszlik minden baj.

Mind e jókat teremtették
 Humánus urnők és urak:
 Hih, hogy segítsék a népet,
 Számítlan sok hosszú éjet,
 Táncban átvirrasztanak.

Csizmadia Sándor.

A sérthetetlen tulajdon.

— Mese nagy gyermekeknek. —

Egy szép mogyorófa-bokor állott egy berekben. A mogyoró már érett volt, a mint egy szép augusztusi napon egy mókus látogatást tett a bokornál.

— Ez egy mogyorófa-bokor, — gondolta és egy ügyes ugrással fent termett a bokor egyik ágán, hogy annak mogyoróiból lakmározzék.

— Menj onnan, te tolvaj! — kiáltá egy gyöngye hang a mogyorófa-bokor belsejéből.

— Ki az? — kiáltja a mókus és hol jobbra, hol balra tekintgetett.

*) A költőnek most megjelent verskötetéből, a melyet melegen ajánlunk minden olvasónk figyelmébe. Ára 25 krajczár.

A bokor tövében egy egeret fedezett fel.

— Hordod el magad onnan és hagyod az én mogyoróimat békében? — vette fel újból az egér a szót.

— A te mogyoróidat?! — mondá nevetve a mókus és egész kényelmesen neki látott a falatozáshoz.

— Hagyd a mogyoróimat békében, te zshivány!

— S ha szabad kérdenem, mily jogczimen nevezed e mogyorófa-bokrot a magadénak?

— Az előbb jövő jogánál fogva, ha tudni akarod.

— Nagyon helyes, uram, és én eltulajdonítom az első eltulajdonító jogánál fogva. A hatalom előtt meg kell hajolni a jognak. Én vagyok az erősebb, tehát én előbbre való vagyok mint te, látod?

— Mit csináltok itt? — csacsogja a szarka, kit a lárma csalt oda. — Hagyd mogyoróimat békében, különben megtanítalak keztyübe dudálni.

— Engedelmet kérek, uram, — válaszolá a mókus, de ezt a mogyorófa-bokrot én fedeztem fel.

— Hogy az én mogyorófa-bokromat felfedezted, azt elhiszem neked, de mi joggal kerítetted birtokodba? Te egyszerűen elvetted; nos, most jövök én és elveszem tőled.

Abban a pillanatban, a mint a szarka a mókusra akarta magát vetni, valóságos közápor hullott a veszekedőkre, úgy hogy menekülniök kellett.

— A tolvajok — kiálták a fiuk, kik mogyorózni jöttek a berekbe, — ezért most semmit sem fognak kapni. — És ugyan csak neki láttak a mogyoró szedéshez.

— Azt hiszem, hogy a bokor tuloldalán nagyon jól mulathatnak, — mondá magában a bérlő, ki ép most lépett a berekbe. — Ifju urak, majd a füleiket kissé meghuzom, hogy ezentul a magán birtokjog felől ne legyen hamis fogalmuk.

— Szép vesszők, — szakitá félbe egy altiszt, ki egy őrráttal jött arra és kivette zsebéből a kését, hogy lenyesse őket. — Ép olyan, a milyenre szükségünk van.

— Állj! — kiáltá közbe a bérlő.

— Ön talán a tulajdonos? — kérdé az altiszt. — Nem, ön nem az! Tehát tartsa a száját!

— De én a bérlő vagyok.

— Azzal én mitsem törődöm!

— Talán bizony a birtokjogról szóló törvényt eltörölték? — kérdé a bérlő.

— Ez alkalommal igen; a fegyverek hatalma alatt a törvények hallgatnak és ha a tulajdonoshoz akar vezetni, előmutatom neki az erről szóló parancsot. Itt van.

A katonák elmentek, de alig hogy eltávoztak, egy csapat munkás élén jött egy vasuti mérnök.

Felállítja vizi mértékét, csinál számadásokat, rajzokat és felosztja a munkát.

— Legelőbb azt a bokrot el kell onnan eltávolítani, — parancsolta a mérnök.

Ez meg is történt.

— Önök erdei kihágást követtek el. Mily joggal? — Kérdé a tulajdonos, ki ép akkor jött elő.

— Az expropriáció (kisajátítás) törvényének erejénél fogva.

— Jól van, uram. Bocsánatát kérem.

És a tulajdonos e kijelentéssel megelégedett.

A mókus, az egér és a szarka csudálkozva hallgatták mind-
ezt végig és önkéntelenül felkiállottak:

— És most mondja még valaki, hogy a tulajdon szent és sérthetetlen!

Az éhség.

A nagy város pompás utcáin, mint a nyár búcsuüdvözlete, fényes napsugarak ragyogtak. A verebek a sétányok megbarnult fáin végtelen históriákat csiripeltek, a fecskék gyors iramban röpdöstek a tornyok körül és a nagy folyam szennyes hullámai vigan hömpölyögtek megváltozhatlan irányukban.

Vasárnap volt, elegáns emberek. megelégedett arcokkal to-
lakodtak az utakon, élvezeteket és gyönyöröket hajszolva.

A folyam partján, egyenes büszke testtartással járkált Kovács Béla, alkalmazás nélküli munkásember. A meleg őszi napsugár daczára fázott; gyomra üresen dolgozott. Négy nap óta alig evett valamit és tegnap már nem volt képes éjjeli szállását megfizetni. Az éjt a szabadban töltötte, felöltő nélkül, vékony ruhában és alsó ruháit három hó óta nem változtatta. Harisnyáinak már nem volt se csuca, se sarka. Fehérneműje megszürkült s ezért viselte kabátgallérját felhajtva. Kalapja elfakult, letépett karimával és czipői hosszú szomorú történetet mondhattak nyomorult éjjeli szállásokról.

A fiatal ember erőltetve tartotta magát és hidegen, egyked-
vüen pillantott a díszes járók-kezők szeméibe. Nem szégyelte ma-
gát és úgy érezte, mintha a nyomor nemesitené őt. Fogvicsor-
gatva küzdött a kezdődő rosszullét ellen. Egy selyembe burkolt
hölgyre, ki majdnem az egész járdát lefoglalta, oly rémes pillan-
tást vetett, hogy az ijedten menekült a kocsitra.

A szegény ember elnevette magát. Hirtelen úgy érezte,
mintha valaki torkon ragadná és egy láthatatlan kéz derekára
ütne. Inogva kapaszkodott a vasrácsozatba és mélyen lélegzetet
véve — mintha a nedves meleg levegő éhségét csillapíthatná —
bámult a szennyes csillogó hullámokba. Nem volt költő, de hirte-
len felsóhajtott:

— Csillogó szenny, fénylő rothadás, bemázolt sirok!

A gondolat, hogy a piszkos hullámokban keresse halálát,
hizelegve fonta karjait nyaka köré. Egy ugrás, egy kis nyelés —
és vége e nyomorult életnek, nyomorultán fizetett nehéz, szünte-
len munkájával, a szükölködéstől örökös rettegés és a tőke és
annak birtokosai előtti örökös megaláztatásoknak . . .

— De hiszen én tudok uszni . . .

A bolond ragaszkodás az élethez felébredne az utolsó pillanatban. Vad dühvel utasította el magától a hízogó öngyilkossági gondolatokat, mert végre is — nem akart meghalni. Hiszen még nem is élt! Mi volt eddigi élete? Mint gyermek: otthon verés, az iskolában verés. Mint tanonc: 14 órai munkaidő, rugás és verés. És később? — A tudvány felemésztette minden nélkülözhető fillérjét. Pedig ideálja oly nevetséges olcsó: két szobácska, egy konyha, elegendő ennivaló, egy takarékkönyveske rossz időkre, tisztességes ruházat és jó könyvek. Hát sok ez? Azután egy kis vig és tiszta feleség. Ideje volna már, hisz már 27 éves. De ő tudta, hogy ezekhez sohasem jut. A szedőszekrények átkozott ólompóra! Jó keresménye volt, de a fél tüdejébe került. A szedéssel abba kellett hagynia és korrektor lett, de az a borzasztó sajtóhiba-keresés a nedves papiroson elrontotta szemét. Ismét az munkanélkül volt

Ezután mint napidíjas irnokoskodott ma itt, holnap ott. Később, midőn szemei gyengése miatt már erre sem volt képes, háziszolga lett hat forint fizetéssel. Midőn tuleröltetés folytán megbetegedett ismét utcára repült.

Lassan tovább ballagott. Szemei előtt minden színű lángok tánczoltak. Látott kenyeret, hust, sok hust és sört. Állkapcsai mozgásba jöttek és nyála égetően folyt össze. Zsebeiben kótórászva egy szivarvéget talált, melyet a szájába dugott és rágicsálta. Nem volt szokása, de valamit kellett rágnia. Pár perc múlva azonban oly heves szivdobogást kapott, hogy a dohányt ki kellett köpnie. „Honnan veszek kenyeret?” kérdezte. Gyomra képelele elébe varázsolt frissen gőzölgő burgonyát, puha fehér kenyeret és jól fűszerezett kolbászt. Megelégedett volna most hideg burgonyával, ha csak kaphatott volna!

Ha még meg lett volna holmija! De a gyomor, a kérlelhetlen gyomor, az elemésztett mindent, az elegáns kalapot, a csinos felöltőt, a jó öltözetet, minden fehérneműjét, óráját, mindenét. Tegnap kétszer kísérelte meg a koldulást, egyszer az ajtót sem nyitották, egyszer gorombán elutasították . . .

Az éhes, sápadt ember örült agyrémeinek, melyeket szive mélyéből utált és gyűlölt. Tudta, hogy ha most a forradalom jönne, zörgő léptekkel, égő fáklyákkal és fekete zászlókkal, rögtön lábaihoz vetné magát, és szánalmatlanul venne részt a vad öldöklésben. Amikor jóllakott és jól volt ruházva, nevetett az ily gondolatokon, de most éhesen, nyomorogva . . . Hisz a gondolatok a test szülőttei.

Fáradtan tántorgott tovább. Egy szuró, szorongató érzés futotta végig belsejét és kényszerítette őt egy padra leülni. Hangulata hirtelen átcsapott. Könyvek toltak barna szemeibe. Egy lesóványodott eb szaglászta hideg kezeit. Bela keserűen mosolygott és a kiéhezett kutya fejét simogatta. A kutya farkát csóválta és okos szemével tekintett fel hozzá, azután nyugodtan lábaihoz feküdt. Az éhség elnyomta az embert és az állatot.

Lassan-lassan beesteledett. A nap eltűnt, hideg északi szél

szárguldott az utcákon végig. A munkanélkülit kényszerítette a hideg tovább menni és a kutya követte őt.

Egy bandukolt a szánalmas pár a különféle utcákon, mint két kitalált, mint két felesleges. A pompás kirakatok elkésertették a szegény embert, megvető mosolyal sietett el mellettük, melyek mögött fénylő ékszerek, a legétvágygerjesztőbb csemegék, és tündéres virágok gunyolták őt.

A csemege-üzlet kirakata, megtömve a legpompásabb falatokkal, hidegen hagyta őt, de egy péküzlet mellett elhaladva, majdnem eszméletét veszítette. Gyorsan ment el mellette . . . Itt, ismét egy hentes — gyorsan el.

Oh, enni, enni, még egyszer jóllakni és azután aludni, mindig aludni, mélyen nyugodtan, háborítatlanul és soha föl nem ébredni!

Hirtelen megállt. Előtte egy köszénnel megrakott kocsis haladt, melynek hátulso deszkája leesett és a kocsiiban levő szén utána zuhant a kövezetre. A kocsis szitkozódott és tehetetlenül tekintett körül. Ekkor lépett hozzá Béla.

— Mit fizet, ha segíték a felrakásnál? kérdé a kocsisból.

— Harmincz krajczárt.

— Negyvenet, bátorkodott Béla odavetni.

— No, nem bánom.

Gyorsan nekifogtak a munkának és egy fél óra mulva rendbe volt a kocsi. A dolog jót tett a szegény embernek, kissé felmelegítette dermedt tagjait. A kocsis kifizette a kért összeget és még egy korty pálinkát is adott neki. A pálinka mint a tűz égette üres gyomrát.

Béla most a kutyával egy kis kocsmába tért be. Remegve ragadta meg a poharat és szívta magába a keserű sört. Falánkan nyelte a fekete kenyeret és a kolbászt, melyet hűségesen megosztott a kutyával. Eleinte majdnem rosszul lett.

Néhány jelenlevő munkás egykedvűen nézte az új vendéget, mintha ismernék élete folyását. Az egyik intett a kocsmárosnak és az egy új pohár sört állított eléje. Béla megköszönte és így szóba elegedett a munkásokkal. Oh, tudták azok mind, mi a munkanélküliség!

Voltak már mind munkanélkül, tudták mindnyájan, hogy ez nem mehet így tovább, de sok nyomoruságot, sok keservet kell még eltűrni, míg ez megváltozik.

Éjfél lett, a kocsmáros bezárta helyiségét. Béla ismét egyedül állt kutyájával az utcán. Az eső esett és jéghidegen üvöltött a szél. Cél nélkül barangolt a pár tovább. Hol aludjon ma? — Eh mit, valahol egy bokor mögött. Rideg nembánomság togtta el lelkét. Vagy talán egy ablakot törjön be, vagy egy rendőrt lökjön fel? Örültség! Semmi kedve sem volt a fűtetlen fogházszoba kemény deszkáin heverni. Mert odajutott volna, hisz a munkanélküliség manapság bűn . . .

Egyszerre igen rosszul lett. Ismét a Dunapartra ért és itt teljes erővel tört ki rajta a betegség. Egy utálatos érzélem szo-

ritotta össze nyakát valami csengett a fülébe, a szeme káprázott és az egész ételt ismét kiadta magából. Bágyadtan, hideg veritékkel homlokán lógott a vasrácsozaton. Az élet utálata keresztül-kasul rázta testét. Gyorsan leoldotta sziját és egyik végét a kutya nyaka köré fonta, míg a másikat magának szánta. De a kutya szivrepesztően vonított, úgy hogy Béla kénytelen volt a sziját leoldani.

Mindketten tovább mentek. Béla szívében határtalan, őrjöngő düh tombolt. Egy arrajáró a kutyát úgy megrugta, hogy az hangosan felvisított. Béla rögtön olyat ütött az idegenre, hogy az eltántorodott és a mint az az éhségtől gyötört és az iszonyu dühtől kikelt arcza pillantott, ijedten futott egy mellékuteczába. Nemso-kára két rendőr követte őt, kik a csillogó szemekkel és az összeszorított ajkakkal továbballagót figyelemmel kísérték.

A járda egy keskeny helyén egy elegáns pár zárta el útját, egy gavallér és egy bársonyba és selyembe burkolt örömeány. Egyik sem akart kitérni. A gavallér egy szitokkal akarta Bélát félretaszítani, de ugyanazon pillanatban olyan ökölesapást kapott, hogy rögtön megeredt az orra vére. A nő felsikoltott, míg Károly eszeveszetten ütötte-verte a kísérőjét.

Hirtelen négy kemény kéz ragadta meg az őrjöngőt, míg egy pár lábrugás a kutyát kergette el. Tajtékozó ajkakkal kísérelte a fogoly a megszabadulást, de csakhamar belátta tehetetlenségét és ellenállás nélkül hagyta magát vezetni. Csak egyszer tekintett még vissza, amikor messziről a kutya fájdalmas vonítását hallotta.

Az őrségen elvették kését és papírjait, — egyebe nem volt. Engedelmesen felelt a hozzá intézett kérdésre. De amikor czellájába vezették és rázárták az ajtót, ismét iszonyu düh fogta el. Se viz, se takaró — ordított mint egy vadállat. Az ajtót felrántották és egy ököl úgy csapott le rája, hogy eszméletlenül terült el a hideg kövezeten.

Most csendes volt. És csendes volt másnap reggel is, amikor egy goromba hang bekiálltott hozzá: „Felkelni!”

A szegény ember felakasztotta magát.

Két népbarát.

— Képünkhöz. —

Az elpusztult római birodalomban is nagy volt az ellentét a szegények és a gazdagok között. Voltak milliomos kizsákmányolók és elnyomott, máról holnapra élő milliók. Akkor is, éppen úgy, mint manapság akadtak nemes népbarátok, akik sorompóba léptek a szegény emberekért és hadat üzentek a szivtelen kizsákmányolóknak. A leghiresebb római népbarátok a *Grachus* testvérek voltak.

Sorsukat ők sem kerülhették el. Akik a nép ügyének szentelik magukat, azok legyenek elkészülve a hatalom üldözésére, börtönre, sőt a halálra is. A *Grachus* testvérek is vértanui halált haltak a népért.

A kettő közül az idősebb, akit képünk mint felnőtt fiút ábrázol, Tiberius Sempronius *Grachus* volt. Megelőzte öccsét a nép jogaért folytatott küzdelemben és a vértanúi halálban. Krisztus születése előtt 133 esztendőben a római nép képviselőjének választotta. Ekkor nyíltan kijelentette, hogy minden erejével azon lesz, hogy a szegények és a gazdagok közt levő ellentétet, a mely különösen a földmivelő nép körében mutatkozott, kiegyenlítse. Egy kis csoport gazdag, előkelő római polgár magasabb rendű rablók és csalók módjára magukhoz ragadták az államhatalmat, kiszípozták a népet, elannyira, hogy hovatovább néhány kizsákmányolóval szemben állottak a kifosztott nép milliói. Különösen a földbirtokban volt nagy az aránytalanság. Kis gazdák alig léteztek már, hanem voltak nagyarányu földbirtokok, a melyeket a rab-szolgává alacsonyodott gazdaemberek ezrei műveltek. Grachus ennek az igazságtalan helyzetnek akart véget vetni, a mikor oly törvény meghozását javasolta, a mely elrendelje, hogy egy ember csak ötszáz hold földet birhasson; a feles föld pedig egyenlő arányban osztassék fel a vagyontalan földmives nép között. Az elnyomott nép persze szabadítójaként üdvözölte a nemes szívű Grachust, de annál elkeseredettebb haragosaivá váltak a gazdagok.

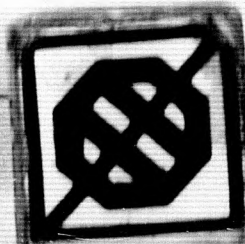
Halált esküdtek a fejére. Egy népgyűlés alkalmával, a mely a következő évre ismét Grachust akarta a nép képviselőjének választani, hogy a törvényt a gyakorlati életbe is keresztülvigye, a gazdagok felbérelt embereikkel véres verekedést kezdtek. Két táborra oszlott a nép. A harez vége az lett, hogy Grachust és háromszáz hívét agyonverték.

Hat évvel később lépett a nyilvánosságra Grachus Sampronius, a fiatalabb *Grachus*, aki mindenben örökölte bátyjának nagy eszét és nagy szívét és magáévá tette eszméit is. A mikor a nép tribunjának¹⁾ megválasztotta, rögtön hozzáfogott ahhoz, hogy bátyjának művét folytassa. Első reformja egy oly törvény volt, amely kimondta, hogy az állam minden szükölködő polgárának olesó aron tartozik gabonát eladni, még pedig minden hónapban meghatározott mennyiségűt. S szinte már úgy látszott, hogy a mi nem sikerült az idősebb Grachusnak, az sikerülni fog a fiatalabbiknak. A mikor Krisztus előtt 121. évben a Konzuli²⁾ méltóságot egyik halálos ellensége, a gazdag kizsákmányolók bizalmasa, a dusgazdag L. Opinius foglalta el.

Ez azután szövetkezve milliomos társaival mindenféle eselszövénynyel a nép egyrészét Grachus ellen izgatta, úgy hogy az másodszor nem választotta meg tribunnak. Csak ezt akarták a gazdagok, mert mint volt tribunt, nem védte Grachus személyét a törvény. Ujra egy népgyűlést, — a melyen Grachus szónokolt, — szemeltek ki gyilkos tervük végrehajtására. Felbérelt zsoldosokkal

¹⁾ A népnek képviselője. A nép két ilyen képviselőt választhatott egy évre. Ezeknek a tribunnak rendkívüli befolyásuk, jogkörük és hatalmuk volt. Személyük sérthetetlenségét törvény mondta ki.

²⁾ A legfőbb állami méltóság a volt római köztársaságban.

támadták meg a népet. Elkeseredett harc fejlődött. A nép gyengébb volt és elmenekült. A csatatéren háromezer halott maradt, Grachus maga megmenekült az öldöklésből és a Tiber ³⁾ partján egy szentelt helyen keresett menedéket. Hogy ellenségei kezébe ne kerüljön szolgájával agyonszuratta magát.

Igy halt meg, bátyjához hasonlóan, ez a bátor harcos is, a nép szabadságáért és jóléteért. Ferfi és hős volt.

Ennek a két nemes férfinak nem kevésbbé fenkölt lelkű nő volt az édes anyjuk, ő plántálta gyermekei fogékony lelkébe a nép és a szabadság rajongó szeretetét.

Hősöknek, nemes embereknek és férfiakkal nevelte őket.

Mind két gyermekét túlélte és büszke volt emlékükre: „Fiaim szentelt helyeken hullatták el vérüket, szenthelyen nyugosznak. Érdemesek arra a helyre, mert az életüket a legbecsesebbért: a nép jogáért áldozták fel!“

Régi történet ez, a mely mindég uj marad. Kizsákmányoló, szívtelen gazdagok és elnyomott szegények ma is vannak. Higyjük, reméljük, hogy a Grachusok fajtája sem veszett ki.

Mezőfi Vilmos.

Lemondás.

Ha elmerengtél egyszer-másszor,
Édes olvasóm egy-egy dalomon,
A mi örök szerelemről szolt:
— Én azt ezennel visszavonom.

Tavaszi-ide volt, mikor irtam;
Talpig virágban állt a berek,
Fölöttem fénylő, zengő madarak,
— Ezek a hibásak, ezek!

Mert velök állt a szívem szóba,
És szolt a virág: tél soha többé!
És szolt a madár: ez az élet, ez!
És szolt a szívem: ámen, örökké!

. . . . Hajh, de azóta lehullt a virág,
S tudom jól a madár dala muló;
Szívem is azóta jól tudja szegény:
Hogy a szerelemrózsa lehulló.

Szabolcska Mihály.

³⁾ Folyam, a mely ketté szeli Rómát.

Vastag Vilmos.

Történelmi tanulmány. — (Folytatás.)

Wilhelmina rémulve futott a palota folyósójára, nagyon hideg volt, meghűlt, lázt kapott és himlős lett. Apja, a helyett, hagy kellő ápolásban részesítette volna, elkülönöztette; e kis betegséggel úgy bánt, mint a legragályosabb pestissel, leánya szobája felé vezető folyosókat bezáratta és lepecséltette.

— Egyedül maradtam — írja leánya — nevelőnőmmel olyan szobában feküdtem, hol a tűz hiánya miatt rettenetes hideg volt. A számomra küldött leves langy meleg sós víz volt, midőn másrt kértem, azt válaszolták, hogy a király azt mondta, hogy ez is elég jó nekem.

Midőn reggel felé elaludtam, a dobpergés felriasztott; de a király, ha tudta volna, hogy meghalok belé, mégsem szüntette volna meg.

Egy más alkalommal, éppen bosszankodva, hogy leánya Schwedt örgrófot ismét visszautasította, leányát a királyné szobájában találja, aki apja közeledtére az osztfal mögé huzódott; a király hozzá fut, meg akarja verni. — A hercegné nevelőnője szoknyája mellé huzódik, kit a király az öklével a kandaló felé taszigált.

„Még mindig Sonsfeld asszonyág háta megett, a tűz és apám pálczája közt voltam. Mondja a hercegnő.

A király nevelőnőm vállán keresztül hajamnál fogva akart megragadni, s folytonosan szidott; — a földre huzódtam, — a tűz mér perzselt, ha a jelenet még tovább foly, tragikus vége lesz, mert ruhámba már belekapott a láng.“

Az ilyenféle borzasztó jelenetek mindennap ismétlődtek. Végre a családi háboruban kifáradva, Vilmos a bayreuthi örökösnek adta leányát; ez egy piczinyke birodalom trónörököse volt, de legalább türhető kérő. E házasságnál utolsó szava volt „menyasszonyi hozomány“ nélkül adom. Mindent össze számlálva 800 tallért adott leányával.

A hercegnő tengődött, öreg apósa, a zsémbes örgróf gyám-sága alatt. E lakváltoztatás csak börtöncsere volt; egyik zsarnok kezéből a másik zsarnokéba esett. A király, leányát koronként Berlinbe hívta, hogy apai szidalmaiban részesítse. Egy fősvény ember gonosz csufondárosságával szegénységét vetette szemére.

„Megérkezésem után való este — írja leánya — a király is megérkezett. Nagyon hidegen fogadott: — „Ha! ha! ha“ — mondá, „hát itt vagy? — örülök, hogy láthatlak.“ A lámpa világát felém fordítá, „nagyon megváltoztál“ folytatá. „Mit csinál a kis Frigyes? — de sajnállak!“ mondá válaszem után. „Ugyan szegény állapotban vagy! — nálam nélkül betevő falatod sem volna, kénytelen volnál koldulni, én is szegény vagyok, sokkal nem segíthetek, de amennyire tőlem telik, segítek rajtad; — ha körülményeim engedik 10—12 forintot adhatok. És kegyed, asszonyom! — mondá a királynéhoz fordulva — ajándékozzon leányá-

nak néhány öltönydarabot, nem látja hogy a szegény gyermeknek még inge sincs.“

És ennek a szegény embernek, mint fennebb láttuk, husz millió talléra volt pinczéjében.

De Frigyes, fiát még leányánál is jobban gyűlölte; ez ellen-szenvenek volt alapja. Fia életét gyermekkorától kezdve nehézzé tette: midőn látta, hogy az ifju herczeg szeret tanulni, s apja durva, kaszárnnyába való nevelési rendszerét nem állhatja, Vilmos ellenszenve dühhöz változott. „Ez a fiu — mondá — csak egy nyegle uracs, egy franczia szellem, ki minden dolgomat elrontja.“

Vilmos üldözése fia ellen ennek már gyermekkorától kezdődött, az apa üldözése erőszakos, kegyetlen és kitartó volt, — hihetetlen rendszere abban állott, hogy a meggondolatlan szeleburdiságot és hibákat bűnökké, az apró vétségeket gonosztettekké, az ártatlan szerelmet kicsapongásokká változtatta. Nem tudom, minő szörnyeteg nagyítóüvegen nézhetett, midőn fia hibáit nézte és bírálta. Legelőször is a tanulást tiltotta be: ha olvasva találta, kitépte kezéből a könyvet, s a tűzbe dobta. Frigyes szerette a zenét, fuvolázott; apja kezei között több fuvola tört szét, mint ahány páleza gránátosai hátán. Egy Potsdamban letelepedett brandenburgi tanárnak volt egy Dóra nevű leánya, aki szépen zongorázott. A nappali katonai gyakorlatok által kifáradt ifju herczeg esténként kedves időtöltését találta benne, hogy Dórával együtt zenéljen.

Lehet, hogy a fuvola lágy hangjába, szerelmi sóhaj is vegyült, de ez néma széptevés volt; a leány apja mindig jelen volt és örködött felettök. Egyszer ez ártatlan találkozáson meglepte őket a király. Botrányt csinált. A szegény leányt este bezáratta, reggel Potsdam utcáin hóhérral korbácsoltatta végig s a város börtönében kitöltendő három évi fogságra ítélte, hol kendert töretett vele.

Vilmos irtóztató dühbe jött azon gondolatra, hogy egykor Frigyes lesz utóda. Kényszerítette, hogy jogait testvéröccsének engedje által. De sem ütések, sem a fenyegetésekkel nem tudta lemondását kicsikarni. Egyszer, midőn gorombaságát már a végletekig vitte, azt mondta Frigyes apjának:

„Ám legyen! ösmerje el apám nyilvánosan, hogy törvénytelen gyermek vagyok és jogomat testvéremnek engedem.“

Ekkor Vilmos dühe gyilkosságig fokozódott. Midőn Frigyes egy reggel szobájába lépett, hajánál fogva megragadta, az ablakhoz huzta és törökösen, a függöny zsinórával akarta megfojtani. Ha Frigyes kiabálására egy inas elő nem siet és apja kezéből ki nem szabadítja, úgy meghalt volna.

Ezek után az apai palotában való lakás lehetetlen volt: Frigyes szökésre határozta magát. Útés közben maga az apja gyakran adta e gunyos tanácsot: „Ha apám — mondá fiahoz — úgy bánt volna velem, mint én bánok teveled, ezerszer is megszöktem volna. De neked nincs bátorságod, gyáva vagy.“

Frigyes, Keith nevű szárnysegédével és Katt barátjával közölte tervét. A király elutazása Déli-Németországba kedvező

alkalmat nyújtott. — Egy hollandi zsidótól néhány száz aranyat kölcsönöztek; a Keith által rendelt lovak egy Frankfurt mellett való faluban várakoztak. Kaittnak az uton kellett volna hozzájuk csatlakozni; a három jó barát azt reményelte, hogy Angliába szerencsésen kimenekülhetnek.

Frigyes elindulása előtt egy levelezését tartalmazó kis szekrényt Wilhelminának adott át; egy eltévedt levél az egész tervet elárulta. Midőn a három szökevény a kengyelbe tette a lábát, három lesben álló tábornok rohant rájuk és a király nevében feltartóztatták őket.

Midőn Frigyes apja előtt megjelent, a király haragja határtalan dühbe tört ki:

„Miért akartál megszökni?”

„Mert nem úgy bánt velem, mint fiával, hanem mint rabszolgájával.”

„Hova akartál menni?”

Frigyes azt válaszolta, hogy: „Angliába!”

„Tehát egy gyáva szökevény vagy, kinek nincs becsület-érzele!”

„Van anyyi, mint apámnak; csak az ön tanácsát követtem.”

Vilmos e válasza kardot rántott s fiára rohant. Ha Mosel tábornok közéjük nem veti magát, megölte volna fiát. A visszatartóztatott gyilkos rendes fegyverét, a pálczát vette kezébe; a herceget oly erővel csapta vele arczúl, hogy a vér kibugygyant.

(Folytatása következik.)

Nemzetgazdasági igazságok.

Alkohol.*)

Az összes megszokott élvezetek között a legkárosabb hatású van, az emberiség szellemi és testi jólétére, az alkoholnak élvezete. Az alkohol nem tartozik szervezetünk rendes összetételéhez, ezért vegyi alkotórésze káros átváltozásokat idéz elő, a szervezet egyes részeiben Prof. Notnagel és Prof. Roszbach vizsgálatai kiderítették, hogy az alkohol, úgy mint a chloroform, kábító szer; a chloroformhoz sok részben hasonlít, s úgy az agyra mint az idegszervezetre hatása, a meggyorsított szívdobogásnál észlelhető következménye, hogy a szív térfogata megnagyobbodik.

Nincs a világon olyan méreg, a mely biztosabban ölne, mint

*) Alkohol: Szesziesz italok, pálinka, bor, sör, stb. Ezt a cikket, bár kissénépszerűtlen tanácsokat osztogat, készséggel közöljük. Csak éppen azt a megjegyzést kockáztatjuk, hogy az alkohol, vagyis a szesziesz italoknak túlságos élvezete csak egy jelenségi formája a mai fejetetejére állított társadalmi rendnek. Az alkohol élvezetéről való lemondást hirdetni lehet ma is, de azt hinni, hogy annak megiesz a kellő foganatja: addig, a mig a mai társadalmi rend fenáll, ábránd. A mely pillanatban megdől ez a mai rend, nem akad majd proletár, a ki két pénzéért rostopsint rummal, vagy törkölyt vásárol, hogy elkábítsa korgó gyomrát és elnémitsa sok keservét.

A szerk.

az alkohol. Morfium arzenik, higany stb. nem okoznak nagyobb kárt az idült alkohol mérgezésnél. Erre sokan azt fogják mondani, hogy az emberiség már régóta él ezzel, és nagy része jól érzi mellette magát. Ez igaz, de az is igaz, hogy az emberek nagy része nyeli a Chinint, Morfiumot, Antipirint, Jodkalit stb. csupa mérget és semmi, vagy nagyon csekély, kellemetlen elmuló változást érez. Csak hogy ezzel még nem bizonyítottuk be azt, hogy ezen mérgeket hosszabb ideig lehetne minden káros utóhatás nélkül élvezni, és ennek ellenkezőjét nekem senki elsem hinné. De ha valaki naponta 4—10—20—50 stb. gramm alkoholt éveken át élvez, úgy ki hinné, hogy nincs mérgező hatása. Hogy mennyi alkoholt tartalmaznak a különféle italok, arról számot ad a következő kimutatás:

A márcziusi sör 100 részre osztva 4—5% (százalék) alkoholt, a pilzeni sör 4—6%, a bajor sör 4—5½%, a berlini fehér sör 4%, a gabona pálinka 40—44%, Cognac 43—58% alkoholt tartalmaznak. Így aki 5 pohár sört iszik, az éppen annyi alkoholt vesz be, mint aki ½ liter gabona pálinkát ivott. A mi asztali boraink 5—6% alkoholt, a szeg-zárdi 8—9%, a tokaji 10%, bordó 9—14%, seri 14—18%, madeiria 16—20% tartalmaz. Ennélfogva az inyencz aki a város legelőkelőbb éttermében étkezik finom bordó vagy tokaji borral, az nem nézheti le a szegény proletárt, aki pálinkáját issza, valamelyik piszkos pálinkás butikban. Csakis az a különbség köztük, hogy mind a ketten ugyan azon szert, más, más czéger alatt isszák.

Prof. Forel Zürichből ezt írja: „a legtöbb bennlakója a mi ivó menházunknak, a bor és sör ivókból kerül ki, s ami tébolydáink 50—60% szinte az alkohol élvezők közül kerül ki.“

Porosz és Bajor országból van az alábbi kimutatás annak igazolására, hogy milyen számban vettek föl évenként idült alkohol betegeket az ottani kórházakba:

Év	Poroszország	Bajorország
1877	2925 egyént	285 egyént
1878	2655	260
1879	3092	255
1880	2774	183
1881	2821	150
1882	3381	232
1883	5207	300
1874	7001	304
1875	8163	325

A keleti országokban az alkoholt legnagyobb méregnek tartják s az élvezete szigorú büntetés terhe mellett tilos.

Hogy az alkohol ennyire elterjedt, annak a legfőbb oka abban rejlik, hogy a nép hisz tápláló hatásában és a testi munkánál elkerülhetetlen szükségnek tartja. Dr. Frei több mint 700 kísérlettel rájött, hogy az alkohol nyugodt izmoknál, a munkaerőt esökkenti; holott a fáradt és kimerült izmoknál a munkaerő újra bizonyos ideig fokozódik.

Olaszországban már régóta divatban van kifáradt erős izom munkánál a cukros víz élvezete, a mely egészséges.

Hogy az alkohol élvezetének megszünte nagy szerepet fog játszani a nagy szociális kérdés megoldásában az tény. Csakis olyan nép lehet elégedett és egészséges, a mely megtartja a természet törvényeit.¹⁾ A mostani társadalom beteg. Ezt bizonyítja hogy ugy az utolsó proletár mint a miliomos elégedetlenek.²⁾

S így aki egészséges akar lenni, az térjen vissza a természethez, ez az egyetlen szerünk, a mely minden sebet meggyógyít, s aki ennek a törvényeit megtartja az egészséges és megelégedet lesz.

Ujváry A.

természet gyógyász. Lippa.

Ö S Z.

Tépett ruháját fölpiperézi,
Kaczer mosolyához úgy illik e mez;
Holnap temetik — nem bánja, nem érzi,
Ma még epedőn szeretőt keres.

Mosolyát lesi még annyi szerelmes,
Kebélére simul még fű, fa, virág;
Holnap talán már senkije sem lesz,
Ma még övé az egész világ.

Valami varázs rezg át a légen,
Rajta a szellőzlázként suhan át;
Fölesillan a fény az ég szemében
És ontja-bontja rengő sugarát.

Kápráztatóbb még ifju tavasznál:
Holnap talán már szüntelen . . .
Igy öszül az első aranyszál
Szép szőke asszony fürteiben.

És fölkeresi az elbucsuzó vágy:
Óh, lenne csak egyszer még fiatal!
Ide a legszebb őszi rózsát,
Csendüljön a legszebb őszi dal!

Hiszen az élet oly sebesen száll,
Meghozza az első hó a telet
És sorra megöszül mind a selyem szál
És hullanak egyre a levelek . . .

Mikolth.

¹⁾ No meg, ha nem tulsokat dolgozik, nem koplal, nem hajléktalan. nem nélkülöz. -- ²⁾ Szegény milliomosok? ! Szerk.

Egysz
sereg gyüle
meghot. Sz
Az atyafiak
addig el ne
csororá, sz
se tanulta
kapujában
fény melle
macskákna
fejú Jupite
A leg
A De
a tarisznyá
tömlőcz cz
legyen vala
a lovat is
mindenki,

* Le
lesz.
* Ar
szerettünk
* Ha
megmutat
* A
azt, hogy
* M
* Sz
* Ha
izlésre.
* N
nekünk k

Humor.

A cigány rajkó halála.

(Elmeséli egy cigányvajda.)

Egyszer egy hosszú falu kurta végén, rongyos, füstös cigány sereg gyűlést tartott. Épen akkor történt, mikor egy füstös rajkó meghot. Szegénynek úgy kifacsarodott a lelke, mint a hárskötél. Az atyafiak egymás haját tépve siratják: — Vájló! vájló! báresak addig el ne vitt volna a Devlá, mig egy lovat loptál vona! Ingurá, csororá, szárdiklá! Váj! váj! elment a drága rajkó s még meg se tanulta e mesterséget, miből él meg a másvilágon! A pokol kapujában van egy szemétdomb, ott hever a cigány lelke a tüzfény mellett. Váj, váj! zendüljetek fel hivek, kutyáknak ugatására, macskáknak nyávogására, legyen a tü a segedelmetekre a nagyfejú Jupiter, most és mindörökké ájmeg.

A legöregebb cigány elmondja a bucsuztatót:

A Devlá áldja meg a füstös atyafiságot, dirib-darab kenyér a tarisznyából soha ki ne fogyjon, a vásárba jó aratás legyen, a tömlőcz cigánnyal legyen teli, hajduval, porkolábbal jó ismerős legyen valamennyi. A kinek fia van, előre szoktassa veréshez, mert a lovat is korbáccsal tanítják hamba és különösen azt tanulja meg mindenki, hogy a mi a tiéd, az már nem a másé, ájmeg.

A hong-kongi parlamentre.

E parlamenttől azt kívánod,

Hogy csapja el királyát. Ne kívánd!

Hol tanácskoznak kis zshiványok

Mindég tisztelték ott a nagy zshiványt.

Palágyi Lajos.

Szellemszikrák.

* Legyen mindenkinek elég szíve, akkor elég szelleme is lesz.

* Arra, akit gyűlöltünk, tovább emlékszünk, mint arra, akit szerettünk.

* Ha a számok nem kormányozzák is a világot, legalább megmutatják, hogyan kormányozzák.

* A szerző rendesen tudja, hogy mit akar írni, de csak ritkán azt, hogy mit irt.

* Mennyi fáradságba kerül a nyugalomra való törekvés!

* Szomorúnak lenni annyit tesz, mint egyre magunkra gondolni.

* Ha nő és férfi egymásba szeret: a férfi szerelme-vall jobb izlésre.

* Ne rejtegezzük hibáinkat, ha azt akarjuk, hogy elnézzék nekünk kiváló tulajdonságainkat.

Világkrónika.

— Véres választás Amerikában. Az Egyesült-Államokban most folytak le nagy izgatottság közepette a polgármester-választások. Több helyütt nyílt verekedésre került a dolog, sőt Chióban két embert agyonlőttek.

— Öngyilkos kadét. Bécsújhelyen a katonai akadémia egy másodosztályú növendéke agyonlőtte magát. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

— A verekedő Ausztria. Prágában vasárnap a rendőrök és polgárok között véres összeütközés támadt, melyben a rendőrök huzták a rövidebbet, mert négyen közülök súlyosan megsebesültek. — Grácban német és horvát egyetemi hallgatók zördültek össze és a birokverseny vége az lett, hogy hat egyetemi hallgatót a mentők szállították a lakásukra.

— A plébániák réme Nagy Kikindán a csendőrség elfogta *Arlet* Ferenczet és czimboráját, *Bodor* Józsefet, akik hébe-hóba feltűntek itt is, ott is és különböző ürügyek alatt a plébánosoktól pénzt esaltak ki.

— Robbanás a börgyárban. A schendiki *Dingecz*-féle börgyár egy része a szárító helyiség fölrobbanása következtében a levegőbe repült. Három ember meghalt, négyet nem találnak. A robbanás okát eddig még nem tudják.

— A krakkói biztosító társaság botránya. A mindenképen üzött szédelgés és szélhámoskodás újabb bizonyítéka a krakkói biztosító társaságnál konstatált sikkasztás, mely fél millió forint összegre rug. A közönség között nagy a felháborodás a nagyképűsködő igazgatók ellen.

— A sógor bosszúja. Kecskeméten *Csuma* Pál 45 éves földbirtokost agyonlőve találták a lakásán. A szomszédok gyanúja folytán letartóztatták a meggyilkoltnak sógorát, *Toth* Pált, a ki hosszú faggatás után bevallotta, hogy azért gyilkolta le sógorát, mert ez őt nagynénjük végrendeletéből kizárta.

— Póruházi turista. Kassán *Pietrowszky* Kázmér, orosz bölcsészethallgató hegymászás közben lebukott egy oromról. A szerencsétlen szörnyet halt.

— Tűz. Két nagyobb tűz pusztított a vidéken. A egyik eset Bódon történt, a hol első ízben egy csűr, másod ízben két ház lett a lángok martaléka, a másik pedig Alsó-Vadászon, ahol egyik háztető gyulladt ki, de a hirtelen támadt erős északi szél következtében az egész község lángokban állott és mentésről szó sem lehetett. A házak biztosítva voltak ugyan, de a takarmány nem.

— Árvíz. Olaszországban Ascoli környékén árvíz pusztított. Hat ember a hullámokban lelte halálát. Sok ház erősen megrongálódott, egy pedig beomlott.

Szerkesztői üzenetek.

R. Géza Budapest. A mi önnek fáj, az nekünk is fáj. Minket csak az vigasztal, hogy bár az emberek gyarlók, az eszme örök és igaz. Mi a magunk részéről sohasem azt keressük, a mi elválaszt, hanem a mi összeköt. A ezivódások, nem tölünk erednek.

É. I. H.-M.-Vásárhely. A talányokat szépen köszönjük. Idővel rájuk kerül a sor.

A. István, Bács-Vaskut. Német szépirodalmi lappal most sajnos nem szolgálhatunk. Idővel az is lesz. Jobb egészséget kívánunk önnek.

Cs. János, Szeged. Az ön előfizetése a 32. számmal jár le.

G. József, Beregszász. A nevekre nincs szükségünk. Hogy küldeményeinket felbontva kapja, az annak a jele, hogy a postán és talán egyebütt is érdeklődnek a Népolvasótár iránt. Ne bánja, hadd okoskodjanak azok is.

A. János, Budapest. Nagyon el vagyunk látva talányokkal és kérjük jó barátainkat, hogy egyelőre ne küldjenek. Van raktáron vagy ötszáz és hetenként csak egyet közölhetünk. Egyébként szives figyelmét köszönjük.

P. Árpád, Budapest. Elintéztük. Üdvözet.

Sz. József, Bukarest. Előfizetése április 15-ig rendben van. Az 50 krt a bebörtönözöttek nevében köszönjük. Üdvözet.

D. Antal, Budapest. A község jegyzőjének kötelessége önnek részletes felvilágosítással szolgálni.

St. O. Temes-Kutas. A 31. számmal lejár az előfizetése. A többit elintéztük.

G. Sándor, Kolozsvár. Üdvözljük a hasznos munkáért. Csak így tovább. Előfizetése febr. 15-ig rendben van.

H. Gyula, Miskolcz. Erős terjesztésre kérjük. Embereljék meg magukat.

M. István, Makó. Elküldtük. A p. várjuk. A fennmaradtakat ossza szét.

K. Ferencz, Budapest. Szivesen ajánlunk önnek könyvet. Raktáron nálunk nincs. A címet köszönjük. Üdvözet.

T. István, H.-M.-Vásárhely. Előfizetése rendben van febr. 15-ig.

K. József, Nagy-Kanizsa. Kitartással, majd csak lesz eredmény. Csiügedni nem szabad. Üdvözljük.

T. S. Csokonya. Ujévre ott lesz a kép.

özv. T. Józsefné, Czegléd. Február 15-ig rendben van. Szépen üdvözljük, hűséges támogatónkat önben.

R. Gusztáv. Köszönjük. Rendbe hoztuk.

M. Imre, Debreczen. Tévedésből került a füzetbe. A leszámolás pontos eszközölését kérjük. Mi van H.-el?

F. József, Esztergom. Előfizetése a 33-ig számig rendben van. A munkásdalokat annak idején elküldtük. A figyelmeztetés tévedésből történt.

K. Rezső Budapest. Nagyon ügyes. Mihelyt rá kerül a sor.

Verstalány.

Jakab János tól.

Nyolcz betüből állok,
Egy nagy község vagyok,
Első két betűm ha veszed,
Emberi testnek egy érzékét leled.

Következő két betűm előbbihez adod,
Z-vel megtoldva egy ország nevét talárod,
Öt, hat és hetedik betűm e nélkül nem lehetsz,
Ha neked nincs is haszonbérbe vehetsz.

Végül ha utolsó betűm ezekhez teszed,
A fenti z betűt belőlem ki veszed,
És midőn ezen nyolcz betűm össze tetted,
Ezen magyar községet nem mindenüt leled.

A helyesen megfejtők közt első jutalom gyanánt egy érdekes tanulmányt, második jutalom gyanánt egy tanulságos röpiratot sorsolunk ki.

A megfejtést, valamint a helyesen megfejtők névsorát a „Népolvasótár“ 32. számában hozzuk. Megfejtési határidő november 28-a.

A „Népolvasótár“ 28-ik számában közölt betürejtvény megfejtése.

Népszinműénekes.

Az első jutalmat egy érdekes elbeszélést nyerte: Adamecz János VIII., Ujvásártér 19. I. 22. A második jutalmat egy tanulságos röpiratot nyerte: Kender Géza Zala-Egerszeg.

Helyesen megfejtették még a következők:

Budapestről: Adamecz János, Petramarkó Döme, Fülöp Istváné, Petra József, Fischer Gyula, Kökény Márton, Mezey Albert.

Vidékről: Égető János (H.-M.-Vásárhely), Pollák Mihály (Kolosvár), Kender Géza (Zala-Egerszeg), Kóka Béla (Rákos-Keresztur).

